

VII. MEĐUNARODNA INTERDISCIPLINARNA KONFERENCIJA O KLINIČKOJ SUPERVIZIJI

**Garden City, New York, Sjedinjene
Američke Države,
8. - 10. lipnja 2011.**

Studij za socijalni rad Sveučilišta u Adelphiju (School of Social Work, Adelphi University) organizirao je 7. međunarodnu interdisciplinarnu konferenciju o kliničkoj superviziji (*The Seventh International Interdisciplinary Conference on Clinical Supervision*).

Način rada bio je identičan kao i na 5. međunarodnoj interdisciplinarnoj konferenciji o kliničkoj superviziji na kojoj sam bila 2009., a koju je organizirao Studij za socijalni rad Sveučilišta u Buffalu (School of Social Work, University of Buffalo). Studij za socijalni rad Sveučilišta u Buffalu i započeo je s ovim konferencijama i organizira prvih pet konferencija. Konkretno, konferencija se odvijala kroz četiri oblika rada – poludnevne ili cjelodnevne radionice koje su prethodile konferenciji, plenarna predavanja, paralelna predavanja, okrugli stol i poster-prezentacije. Svi predavači čije su teme bile prihvaćane kao usmena izlaganja imali su na raspolaganju 45 minuta, a paralelno se odvijalo od 6 do 8 takvih predavanja. Ukupno je bilo 40 takvih predavanja, od kojih su neka imala formu interaktivnih radionica. Iako

ovakav oblik rada omogućava da se zaista može nešto značajno čuti o temi koja se prezentira, poteškoća je bila odlučiti se između čak od 6 do 8 zanimljivih tema koje su se odvijale isto vrijeme. To je uz to dovelo do toga da smo uz plenarna predavanja mogli čuti još samo 6 takvih predavanja.

Od tri plenarna predavanja, nažalost, mogu izdvojiti samo jedno kao korisno i na razini koju bi trebala imati plenarna predavanja na ovakvim konferencijama. To je bilo predavanje Stevea Martina koji je prezentirao model evaluacije doprinosa kliničke supervizije u izobrazbi za tzv. motivirajući intervju. S obzirom da su empirijska istraživanja doprinosa supervizije razvoju praktičara vrlo rijetka, bilo je zaista zadovoljstvo pratiti nalaze jednog složenog evaluacijskog istraživanja koje je pokazalo značaj supervizije u usvajanju novih vještina. Plenarno predavanje o reflektivnoj superviziji među profesijama (*Reflective supervision across disciplines: Common themes and strategies*) nije ispunilo moja očekivanja, s obzirom da su predavači, Gilbert Foley i Betty Ann Ablon, imali potrebu uspostaviti interakciju s i između slušatelja te nije bilo jasno sudjelujemo li u radionici za 150 ljudi, *talk-show-u* predavača ili na plenarnom predavanju.

Od paralelnih predavanja na kojima sam bila izdvojila bih interaktivnu radionicu koja se odvijala u dva dijela (ukupno 90 minuta) na temu pripreme stručnjaka za rad s grupama i pojedincima koji su izloženi opresiji (*Training supervisees to work across difference: A practical guide to the development of anti-oppressive skills*), a koju je vodila Tenniel Rock iz Kanade. Bila je naglašena nužnost pripreme i kontinuiranog rada na multikulturalnom pristupu i osjetljivosti za potlačene skupine korisnika, ali i supervizanata. Zanimljiva je bila i prezentacija projekta koji je tijekom 2010. godine provodilo Nacionalno udruženje socijalnih radnika Sjedinjenih Američkih Država u cilju promicanja kvalitetne supervizije u području skrbi za djecu. Projekt »Supervizija: sigurnosna mreža za one koje neposredno rade s djecom u skrbi« (*Supervision; The safety-net for front-line child welfare practice*). Naglašeno je da je nužno da supervizori koji rade u ovom području trebaju biti adekvatno obrazovani u području traume djece te da supervizija treba proširiti svoj fokus s administrativan funkcije (što je dominantna supervizijska funkcija u Sjedinjenim Američkim Državama) na ostale funkcije te da se trebaju razvijati novi modeli supervizije za ovo područje.

Vrlo zanimljivo bilo je predavanje Roni Berger na temu izazova i strategija integriranja prakse utemeljene na dokazima u kliničku superviziju (*Challenges and strategies in integrating EBP in clinical supervision*). Predavanje je počelo od definiranja prakse utemeljene na dokazima kao procesa u kojem donose odluke i biraju intervencije u skladu s (1) mandatom službe/organizacije, (2) postojećem kliničkom i empirijskom znanju, nalazima evaluacijom djelotvornosti pojedinih intervencija, (3) preferencijama, vrijednostima, problemima, očekivanim ishodima

i okolnostima klijenta (4) te kliničkoj procjeni stručnjaka koji pri tome koristi svoja znanja, vještine, svoje iskustvo, ali u to unosi i svoje vrednote, uvjerenja i samoga sebe kao »instrument« rada. Naglašeno je da je značajno kritički koristiti postojeća istraživanja kako u informiranju korisnika i donošenju odluka tako i u evaluaciji njegovog/njezinog napretka. Posebno je bio zanimljiv njezin opis toga kako koristi ovu paradigmu u supervizijskom radu sa studentima. Prije toga valja napomenuti da je Roni Berger inzistirala da praksa utemeljena na dokazima nije neki specifičan pristup već paradigma rada u kojoj se praksa rukovodi postojećim znanjima o djelotvornim intervencijama. Pogledajmo proces rada sa studentima:

- Student treba izabrati nekog klijenta/korisnika te identificirati što je značajno za klijenta/korisnika i njegovu situaciju. Korisno je to formulirati kao pitanje koje se može istražiti.
- Do sljedećeg supervizijskog susreta student treba pročitati barem jedan stručni ili znanstveni članak koji se specifično odnosi na klijenta/korisnika i njegovu situaciju. Prije odabira članka, student treba napraviti malo istraživanje o dostupnim relevantnim tekstovima te obrazložiti svoj odabir upravo tog teksta koji je izabrao.
- Slijedi refleksija kako se znanje iz članka može primijeniti na unapređenje prakse s određenim klijentom/korisnikom. Pri tome se razvija kritična analiza primjerenosti tih spoznaja na klijentovu situaciju i njegove preferencije. Pri tome supervizor koristi pitanja koja potiču kritičku refleksiju.
- Student supervizant izabere što će se od toga iskoristiti za unapređenje rada s određenim klijentom/korisnikom i razvije strategiju praćenja specifičnog napretka na razini procesa i ishoda. Kao i u prethodnim fazama, važno je pri planiranju te evaluacije imati u fokusu klijenta/korisnika te ga pitati što bi za njega bio indikator uspjeha, što za značajne druge, kako će to pratiti, tko će što opažati i slično.
- Isti proces ponavlja se s nekim drugim klijentom/korisnikom, ali s drugačijim fokusom (npr. pojedinac nasuprot obitelji).

Zanimljivo i primjenljivo, zar ne?

I na ovoj konferenciji nastavljen je format rada okruglih stolova koji su se odvijali istodobno u jednoj velikoj dvorani, a trajali su 90 minuta. U dvorani je bilo postavljeno 10 okruglih stolova s 10 do 12 stolica, a na stolu je bila napisana tema o kojoj se razgovaralo za tim stolom. Sudionici konferencije birali su temu odnosno stol za koji će sjesti. Neke od tema bile su npr.: »Paralelni procesi u superviziji«, »Primjena supervizijskih standarda u skrbi za djecu«, »Kreativno korištenje metafora u kliničkoj superviziji«, »Konflikt uloga u superviziji«. Svaka tema imala je voditelja

koji je dao kratak uvod u temu, a zatim potaknuo raspravu. Osobno smatram da ovakav oblik rada baš i nije djelotvoran, s obzirom da se puno vremena posvetilo upoznavanju onih koji su okupljeni oko neke teme i njihovih očekivanja te je fokusirana rasprava o temi znala izostati.

Najzanimljivije i najkorisnije iskustvo bile su mi dvije poludnevne radionice koje su prethodile konferenciji. Prvu radionicu na temu samootkrivanja i granica u supervizijskom odnosu (*Self-disclosure and boundaries in the supervisory relationship*) vodio je Jeffrey Barnett, profesor psihologije na Sveučilištu Loyola. U radionici se krenulo od definiranja etičkih načela koja su značajna za definiranje supervizijskog odnosa, analizirale su se različite uloge supervizora kao profesionalnog modela te karakteristike djelotvornog supervizora. Središnji dio radionice bile su granice u superviziji koje su bile definirane kao temeljna pravila profesionalnog odnosa primjenjive na sve tipove profesionalnih odnosa, a konkretizirane kroz npr. razinu samootkrivanja, dodir, poklone i slično. Prikazano je na koje se sve načine možemo odnositi prema tim granicama – možemo ih izbjegavati, poštovati, prelaziti ili kršiti. S obzirom na prirodu supervizijskog odnosa, posebna pozornost bila je posvećena samootkrivanju koje može biti ciljano (u edukativne svrhe i kao dio profesionalnog razvoja), ali i slučajno. Raspravljalo se o tome je da li poticati ili ne, te na koji način samootkrivanje supervizanta, poticao se uvid u to s kojim supervizantima se mi kao supervizori više samootkrivamo i zbog čega. Kao što se može vidjeti, vrlo korisna radionica.

Vrlo zanimljiva bila je i druga radionica o povjerenju u supervizijskom odnosu (*Trust in supervisory relationship*) koju je vodila Kathleen Holtz Deal, socijalna radnica i profesorica na Studiju za socijalni rada Sveučilišta Maryland. Polazne ideje ove radionice bile su vezane uz procjenu snaga i potreba za učenjem supervizanta, stilova privrženosti te ranjivosti i srama. Posebno mi je bio zanimljiv osvrt na to kako supervizantov stil privrženosti ima učinak na razvoj odnosa u superviziji. Tako npr. supervizanti koji su sigurno privrženi lakše stvaraju pozitivni supervizijski savez, znatizeljni su, otvoreni. Oni koji imaju izbjegavajući stil imaju poteškoća u traženju pomoći, a oni koji su anksioznim stilom procjenjuju svoj razvoj slabije od ostalih. Vrlo zanimljiv bio je osvrt na sram u superviziji koji je povezan s osjećajem stručnjaka da se ne ponaša u skladu sa svojim ili/i supervizorovim očekivanjima. To je posebno izraženo kod supervizanata s nesigurnim stilom privrženosti i onih koji se teško nose s fazama regresije u procesu učenja koje su nužne i značajne za sam proces učenja.

Iako su radionice i dio predavanja bili sjajni, u cjelini je sadržaju i organizaciji konferencije nedostajao entuzijazam koji sam osjetila na 5. međunarodnoj interdisciplinarnoj konferenciji o kliničkoj superviziji 2009. godine. Konferencija čak nije bila ni organizirana u skladu s nekim temeljnim standardima. Tako npr. polaznici

VII. Međunarodna interdisciplinarna konferencija o kliničkoj superviziji

nisu dobili knjigu sažetaka koja bi omogućila informirani izbor između paralelnih predavanja ili okruglih stolova koji su se odvijali. Broj paralelnih događanja bio je neproporcionalno velik broju sudionika konferencije, tako da je na većini paralelnih predavanja bilo samo nekoliko slušača. Iako je na konferenciji bilo približno između 100 i 120 ljudi, nije nam bila dostupna lista sudionika s kontaktima. Uz to, bilo je vrlo malo predavača i sudionika izvan Sjedinjenih Američkih Država tako da je upitna i opravdanost naziva konferencije »međunarodnom«.

Nadam se da će naredna konferencija koja se odvija 2012. godine na istom mjestu biti organizirana s više energije i da će temama okupiti značajno više supervizora.

Priredila: Marina Ajduković

